

הרה"ג משה צוריאלי שליט"א

מחבר הספרים ציון במשפט תיפדה, לקט פירושי אגדה, אוצרות המוסר ועוד רבים

מכתב ברכה

להופעת הספר "דרכי התלמודים" של הרב אחיקם קשת שליט"א

ידוע שאין לחלק בין קדושת תלמוד בבלי לבין קדושת הירושלמי. שניהם הם דברי תורה שבעל פה שקבלנו מסיני, בכל מלוא הסמכות. ובכל זאת יש לבחון את ההבדלים ביניהם. הקב"ה קבע בהשגחה מיוחדת שההלכה תיקבע לפי תלמיד הבבלי, כי הם "בתרא" (רי"ף, בסוף מסכת עירובין). אבל לית מאן דפליג כי באיכות, תלמוד הירושלמי עדיף וכמו שקבעו חכמי בבל עצמם בכתובות (עה ע"א) "חד מינייהו עדיף כתרי מינן". וכבר כתב הנצי"ב בהקדמתו ל"שאלת דר' אחאי גאון" (קדמת העמק, פסקא יא) "שהבינו (חכמי בבל) דסברות פשוטות של חכמי א"י מועילות כמה פעמים במקום שיש להם בירור לפי דעתם, יותר מאשר ימציאו המה (חכמי בבל) על פי פלפול, שאין לזה בחינה כל כך על האמת... על כן חלקו כבוד לחכמי א"י לסמוך למעשה עליהם. ובכל מקום שלא נתברר בידם, "שלחו מתם" ושוב לא זזו מדבריהם".

ולפני זה (בפסקא ט) כתב הנצי"ב "חכמי א"י אור הזכות היה מהלך לפניהם, על כן לא נצרכו כל כך להתייגע. מה שאין כן חכמי בבל לא מצאו אור ההוראה עד שנתייגעו הרבה... ודוקא מאופל ומחושך יחזו אור השכל האמתי".

גם מבחינה אחרת יש מעלה איכותית לירושלמי, כדברי מרן הרב אברהם קוק (שמונה קבצים, קובץ א, פסקא תתלד) "שאיפתי גדולה היא לחבר את התורה הרוחנית עם התורה המעשית. בימים הראשונים, בימי הנביאים בודאי, היו שתי התורות מחוברות בחיבור גמור, וגם בימי התנאים והאמוראים גם כן. ומהלך התלמוד הירושלמי הוא בודאי בצורה של איגודם של שני חלקי התורה הללו. אמנם חתימת הבבלי באה ליתן האפשרות לאור התורה שיאיר גם במחשכים. והזמן דורש כעת להחזיר את ההופעה לאיתנה".

דבר גדול עשה כאן הרב היקר הרב אחיקם קשת שעבר על כל חלקי תלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי, ובאמנות נפלאה ערך המאמרים אלו מול אלו, למען